

JÓDAL RÓZSA

Kúszás a végtelenbe

O, Susanna, o Susanna, wie ist das Leben doch so schön... Jaj!
Csend. Fülledt és porszagú. Az éjszakára résnyre lehúzott redőnyök melegbarna félhomályát szabálytalan foltokban töri meg egy-egy játékos, huncut fénycsík és a hortenziák illatát is magával csempésző napfoltoska.

Mi ez most? Valami zöld... és szőrös. Pfuj! A műfogsorom közé szorult. Hol vagyok? Ez a nappali szőnyege... De miért látom ilyen közelről? Minden kávéfoltja mintha egyenesen a szembogaramba szúrna. Na! Hát ez... Mit keresek itt a padlón? Hasmánt! Elterültem, mint egy béka. Persze. A fürdőszobából tartottam a nappaliba. Ó, Margó! Majku ti! Ugye mondtam én, hogy ne építsünk többszintes házat? De hát világegyetében tele volt „kreatív” ötletekkel. Mert hát az volt akkor, szerinte, a legújabb építészeti „sikoly”. De hogy ez a négy lépcsőfok így kifogjon rajtam? Persze, korlátot, azt nem tetettünk melléje. Akkor... hány éve is? Ötven? Negyven? Most vagyok kilencvenhárom. Négy és fél hónap múlva már kilencvennégy! Lehet annak már hetven éve is. Akkor nevetséges is lett volna számunkra egy ilyen belső korlát. Atlétatermetű voltam, kisportolt példány, ő meg igazi bombanő. Ugyan! Mi volt akkor az a négy márványlépcsőnyi különbség? Na, akkor most szépen feltápászkodunk... Reggel van. K' vragu! Így kiment a lábamból az erő? Most persze jól jönne az a bot, amit Živko hozott ajándékba. Persze akkor kiröhögtem. Bot? Nekem?! Na, ne izéljen már! A doki azt mondta, játszva megérem én a százat is! Minden leletem jó. Mit jó? Kitűnő! No, mi lesz? Egy, kettő, három! Hm. Nincs erő a karjaimban. Még ilyet! Ha lenne mibe kapaszkodnom! Lássuk csak! Hű, de messze vannak azok a székek. Meg az asztal. Rajta a telefon. A telefon! Ha fel tudnék legalább valahogy térdelni! Akkor

odaevickélhetnék... A hasamat meg tudom emelni! A fejemet is! Mint a gyík, úgy meresztgetem felfelé. Nevetséges, de ez már azért valami! Csak a kezem, a kezem! A karjaim... Mi van velem? Megütött volna a szél? Talán amikor lezuhantam azokon a vacak lépcsőkön. Ha ugyan lezuhantam. Lehet, hogy megszédültem. Úgy kavarog, hasogat most is a fejem. És valahogy olyan... tompa vagyok. Itt hasalok a szőnyegen, mint egy gutaütött... A giliszták! Hogy is araszolnak, másznak azok? Az a jókora dundi borsózöld is gyerekkoromban ott a szilvafán. Emlékszem, világoskék szemölcssei voltak, és mindegyiken három-négy szőrszál. Nem undorodtam tőle, meg akartam fogni, de a kis ravasz levetette magát a lapulevelek közé. Hogy is csinálta? Összehúzódott, kinyúlt. Össze, szét. Össze, szét. Oda kellene araszolni az asztalhoz! Csak a telefont megmarokolhassam! A kezemet előre tudom csúsztatni! Ez megy! Ez megy! No most! No most! Haladtam! Milyen kínnal... és csak pár centit. De úgy elfáradtam. Pihenek kicsit. Nyugi. Van idő. Nem vár rám senki. Nem sűrget. No, még egy kicsit. Az alkarom, az csúszik. De a többi nem mozdul utána. Se előre, se hátra. Mintha kőből lennék! Egy megkövesedett pasas Pompeiből. Emlékszel? Kellott nekünk faltól falig érő szőnyegpadló! Ha egy kis perzsa futó lenne itt a kezem ügyében... Vagy akár egy rongyszőnyeg, hogy bele tudjak kapaszkodni. Valamibe! De ez a nyomorult szőnyegpadló még a bútorok alatt is ott terpeszkedik. Jó szorosan, ki-centizve. Margó, ez is a te ötleted volt. Divat!

Úgy látszik, elszunnyadtam kicsit. Mintha világosabb lenne a szoba. Milyen hatalmas! S én itt egyedül a padló közepén. Egyes egyedül az egész házban.

De mi ez...? Valami... Jelenlét... Itt a közelemben. Valahol. Mintha lenne itt valaki! Te vagy az? Érzem, hogy itt vagy! Valamerre.

– Zrh.

Egy Hang! Nincs értelme, jelentése, de mégis valami jel! Köszönöm, hogy jelentkezted. Úgy, mint akkor... Sok-sok évvel ezelőtt. A haláloed után. Akkor még a vitrinajtó is kinyílt. Aztán nem jöttél többé... És én elfelejtettem.

Szólj még hozzám!

– Zrh.

Most itt, a másik oldalamon hallak. Szeretnék látni. Noha borzongok a gondolattól. De mégis... Nem lehetséges? Mondj valamit!

– Zrh.

Félek! Margó, nem akarok még meghalni! Majd. Majd egyszer... Találkozunk. Ne haragudj. Úgy szeretnék még élni! Segíts! Ha tudsz. Segíts! Mit tegyek? Nem tudok felállni. Képzeld! Próbálgaj meg lassan... erőlködj... odakúszni? A székhez.

Pár centit megint haladtam.

– Zrh.

Nem értelek. De olyan jó, hogy itt vagy! Látod, nem nősültem újra. Pedig hogy rettegtél tőle, hogy eladom a házat a gyerekek feje fölül. Igen, hát volt az az asszony. Meg más is. Ha eszembe jut az a szilveszter, amikor repülővel igyekezted a gyerekekhez Kanadába... Az volt csak a nagy meglepetés! Malacot süttöttél, tortát, aprósüteményt, hogy nekem is szép legyen a szilveszterem itthon. Egyedül. Még orosz salátát is kevertél, mert tudtad, hogy az a kedvencem. Elutaztál, legalább is azt hittem, de egyszer csak, mint derült égből a villám, itthon termettél. A repülő valamiért nem indult akkor. Talán vihar volt, nem emlékszem. Gondoltad, azt a kis várakozási időt itthon töltöd velem. Amikor megállt veled a taxi a házunk előtt, hát, elállt a lélegzetem! Arankát belöktem a másik szobába, rázártam az ajtót. De a bűnjelek ott illatoztak előtted, amikor beléptél: az ünnepien megterített asztal az égő gyertyákkal, a sok általad készített finomsággal, no meg persze a két félig üritett talpas pezsgőspohár, a rúzsos szalvéta...

– Zrh.

Ó, sok egyéb is terheli a lelkiismeretemet... De a tiédet is! Ezt ne felejtse el. A tiédet is. Ahogy öregedtél, egyre házsártosabb lettél, egyre kibírhatatlanabb.

– Gaa.

Tudom. Magam is hozzájárultam. A fiunkat nem akartam segíteni, pedig nagy volt a nyugdíjam. Szerinted: óriási. Ami persze túlzás. Dolgozzon a fiatalúr! Te meg a magad pici nyugdíját havonta mind neki csempészted. Nem mentél fodráshoz, évekig nem vettél magadnak semmi új holmit. Nem, és nem érttetted meg, hogy ezzel csak neki teszel rosszat.

– Gaa.

Azzal vádoltál, hogy különbséget teszek a gyerekek között. A lányoméért rajongok, a fiamat meg állandóan kioktatom, szidom, ordítózok vele. Elidegenítem magamtól... Nem szólsz semmit? Liliana summa cum laude diplomázott, külföldre ment férjhez, karriert futott be. Büszke voltam rá. Igenis, büszke. Az én lányom, az én vérem.

– Gaa.

Tudom. Viktor a légynek sem ártott. Csak magának. Hagyta, hogy a felesége és te tartását el. Elkényeztetted. Puhánnyá tetted. Szégyelltem... Gyűlöltem.

Kapunyikorgások. Távoli autótülkölések. Valahol fűnyíró zúg.

Hol vagy? Elmentél volna? Nem érzem már a jelenlétedet... Megharagudtál és faképnél hagytál. Mint az életben is annyiszor. Akkor a templomhoz menekültél, éjjel-nappal ott lógtál, hiába morogtam, csúfolódtam... Most hol lehetsz? Nem tudom elképzelni. Pedig... Nem tudom, én hová jutok majd... egyszer. Találkozom-e még veled ott? Látnod, itt fekszem magatehetetlenül... Teljes reménytelenségben. Az étteremből, a megállapodás szerint, több napra való főtt ételt hoztak. Minden, szépen kiporciózva, bent van a hűtőben. Azok a hétvégéig felém sem néznek. Jól elrendeztem, mi? Takarítónőm is van. Jövő csütörtökön benéz... A kortársaim, a barátaim meghaltak, a maradék rokonságot, szomszédságot én martam el. Úgy idegesítenek! Az a sok buta ember azzal a rengeteg felesleges dumával. Nem kell! Nem kell! Liliana, a drágaság, külföldön éli világát. Majd felhív. Persze, hogy felhív. Egyszer. Általában havonta egyszer. Pontosan minden elsején, este tízkor. Ő már ilyen precíz. Viktor a temetőben rohad. A „magyarica” özvegye és az unokám? Az ő szemükben egy kiállhatatlan, zsupori, sőt nacionalista vénember vagyok. Azok ugyan rám nem nyitnák az ajtót!

Mi lesz velem így? Én még majd araszolgatok, erőlködve kúszok, mászok, kapaszkodok a szőnyegen egy kicsit... De már egyre kevésbé hiszem, hogy valaha is elérem azt a kurva telefont. Kiment belőlem az erő... És ha ordítanak? Ha segítséget kérnek? Hééé! Héééé! Emberek! Ljudi! Upomoć! Segítségééé!

Mire is várok? Nincs, aki meghallja. A jobb oldali szomszéd eladta a házat, ki is költözött belőle. A bal oldaliak nyaralnak. Különben velük nem is

vagyok beszélő viszonyban. A szemközti házat már le is bontották. Méterekre nőtt benne a gaz.

De hát az elhaladó! Valaki csak mászkál ezen a villasoron... Villasoron! Megnyomorították, tönkretették a mi szép utcánkat. Az új háztulajdonosok csak autón furikáznak. Nem is ismerem őket. A gyerekek... Azokat már nem engedik ki az utcára. Mindenütt építenek, teherautók szállítják a téglát, sódert, új ajtókat, ablakokat. Olyan óriási a lárma, a forgalom, a por. Ugyan ki hallaná meg az én rikácsolásomat, az egyre erőtlenebb nyivákolásomat?

Egyre égetőbben tűz a nap.

Meddig élhet el az ember étel, főként folyadék nélkül? Nyilván sokáig. Talán hetekig is... Sajnos. Hacsak nem végez velem közben egy újabb szélütés.

Megint elálmosodtam. Valahogy elerőtlenedtem.

Mikor érezhetik meg a hiányomat az utcában? Az a maroknyi maradék régi szomszéd elöregedett. Eltemették, vagy bedugták az öregek otthonába. Nem voltak olyan vitálisak, mint én. A fiatalok persze eladták a családi házaikat, elosztzkodtak. Minden második, harmadik földszintes, meg egyemeletes házat lebontottak és újraépítettek már az új tulajdonosok. Persze többemeletesre. A világ olyan mohó lett! Vagy mindig is az volt? Esti sétáimon – Margó, én még minden este, orvosi tanácsra!, hosszú egészségügyi sétát teszek – gyakran szemrevételezem őket. Mondják, az egyiket napelemmel fűtik majd, a pincéjében szauna lesz, az udvarban virágágyások helyett medence. Bánom is én! Nem ismerem őket, és ők se engem. Nem is köszönnek... Talán majd a szagom, a bomló hús bűze nyomra vezeti őket. Haha. Ebben a malterszagban? No! Hadd próbáljam meg újra ezt az erőltetett előrekúszást. Mi mást is tehetnék? Ugyan mit?

Továbbkúszom a végtelenbe. Majd csak odaérek.